

- بدون تردید ماه رمضان و مبارزه با هواهای نفسانی تأثیر بسیار عمیقی در روح و روان و سلامت جسم و روح انسان دارد. باید بکوشیم این اثرات را بعد از ماه رمضان در وجودمان حفظ کنیم و این ممکن نیست مگر با تداوم همان اعمال ماه رمضان نظیر:
  - ۱- روزه مستحبی لا اقل ماهی سه روز که بر اساس آیه * مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا * خداوند آن را ده برابر می کند و بمنزله روزه یک ماه است.
  - ۲- استمرار بر قرائت قرآن و انس با آن.
  - ۳- استمرار بر خواندن دعاها.
  - ۴- مراقبت از خود و فرار از گناه و حتی فکر گناه.
  - ۵- شرکت در نمازهای جماعت و جمعه و راهپیمایی ها.
  - ۶- رمضان ما را منظم کرد بکوشیم در طول سال منظم باشیم.
  - ۷- اهمیت دادن به مسواک.
  - ۸- استمرار بر غسل و نظافت و معطر بودن.
  - ۹- اجتناب از استعمال دخانیات.
  - ۱۰- ارتباط مستمر با خدا و اولیاء او بویژه حضرت بقیه الله الاعظم (عج).
  - ۱۱- زیارت ائمه اطهار و اهل قبور و دیدار علما و ابرار.

۱۲- ارتباط مستمر با مساجد و آباد نمودن آنها.

۱۳- شب زنده داری و بهره از فیض شب.

۱۴- احسان و نیکو کاری و یتیم نوازی.

۱۵- اطعام و مهمان نوازی و نود دوستی.

۱۶- صله رحم بویژه والدین.

۱۷- استمرار بر کم خوری و کنترل شکم و شهوت.

۱۸- شرکت در مجالس مذهبی و خود را در معرض نسیم های زنده کننده الهی قرار دادن.

۱۹- بدرقه ماه رمضان با روزه ای مستحبی بعد از عید فطر و وداع نمودن و اشک ریختن در فراق آن عزیز، که حضرت سجاد(ع) در دعای ۴۵ صحیفه سجادیه به ما یاد دادند.

امام صادق(ع) در شب آخر ماه رمضان عرضه می دارد:

اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ صِيَامِي لِشَهْرِ رَمَضَانَ وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ يَطَّلِعَ فُجْرُهُ هَذِهِ اللَّيْلَةَ إِلَّا وَقَدْ غُفِرَتْ لَهُ

خدایا این رمضان را آخرین ماه رمضان عمر ما قرار مده و به تو پناه می برم از اینکه طلوع فجرش حاصل شود مگر اینکه مرا ببخشی.

اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ صِيَامِنَا إِيَّاهُ فَإِنْ جَعَلْتَهُ فَاجْعَلْنِي مِنْ خَوَامٍ وَلَا تَجْعَلْنِي مِنْ خَرَامٍ.

خداوند! این ماه رمضان را آخرین

عهد ما از روزه ما قرار مده و اگر آنرا

آخرین رمضان ما قرار دادی مرا

مورد رحمت قرار ده و محروم

نگردان. (مناجیح الجنان)

اصهان: خیابان هزار جریب، سازمان جهاد کشاورزی استان
پایگاه مقاومت بسیج تلفن: ۷۹۱۳۰۰۶ دورنگار ۷۹۱۳۲۴۲

دوفته نامه علمی، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی

بسیج

۲۱

صراط

پایگاه مشاورت بسیج نهید آوینی سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان
سال اول / شماره بیست یکم (تیرماه ۱۳۹۲)

در این نشریه میخوانید

- درجات روزه
- فلسفه و حکمت روزه
- حفظ آثار ماه رمضان

رسول اکرم (ص):

روزه سراسر آتش (جهنم) است.

درجات روزه

باسمه تعالی

- ۱- روزه عوام: یعنی امساک از مفطرات روزه (روزه فقهی)
  - ۲- روزه خواص: یعنی در کنترل در آوردن تمام اعضا و جوارح (روزه اخلاقی)
  - ۳- روزه خاص الخاص: یعنی در کنترل در آوردن فکر و دل (روزه عارفانه) نه تنها گناه نمی کند بلکه فکر گناه هم نمی کند.
- و آیات:
- ۱- علی (ع): صیام اقلب عن الفکر فی الآثام افضل من صیام البطن عن الطعام (غیرالحکم)
  - روزه قلب از فکر در گناهان، بهتر از روزه شکم است از غذا
  - ۲- صوم القلب خیر من صیام اللسان و صیام اللسان خیر من صیام البطن (غیرالحکم)
  - روزه دل بهتر از روزه زبان و روزه زبان بهتر از روزه شکم است
  - ۳- امام صادق (ع): إن الصیام لیس الإنساک من الطعام والشراب وإذا صمتُمْ فاحفظوا ألسنتکم و غضوا أبصارکم ولا تنازعوا ولا تحاسدوا وإذا صمت قلبکم سمعتک و بصرتک من العزائم والقیح.
  - بدرستیکه روزه، خود داری از غذا و نوشیدنی نیست و هنگامیکه روزه می گیرید باید حفظ کنید زیادتان را و چشماتان را و نزاع نکنید و به یکدیگر حسد نوزید و هنگامیکه روزه می گیری باید گوش و چشمت از حرام و زشتی روزه بگیرد.
  - مثال: روزه عوام مانند شناسایی است که روی دریا شنا میکند اما از دریای زیر آب خبر ندارد. و روزه خواص مانند شناگری است که با کپول اکسیژن زیر آب می رود و از دریای زیر آب اطلاع می یابد، اما مروراید صید نمی کند، و روزه خاص الخاص یعنی خود را به کف دریا می رساند و مروراید صید می کند.

فلسفه حکمت روزه

- روزه خواص با مراعات شش امر تحقق می یابد:
- ۱- تلاهادی سبزواری ((در اسرار الحکم))
  - ۱- نگاهداشتن چشم از نگاه حرام و مکروه و هر آنچه که انسان را از یاد خدا غافل می گرداند.
  - ۲- حفظ زبان از بیهوده گویی - دروغ - غیبت - سخن چینی - فحش - ستمکاری - دشمنی - ربا کاری و ...
  - ۳- جلوگیری گوش از هر چه حرام و مکروه است.
  - ۴- نگاهداری بقیه اعضا از حرام و شبهه.
  - ۵- وقت افطار از غذای حلال زیاد نخورد و رعایت اعتدال را بنماید.
  - ۶- آنگه قلبش بعد از افطار پریشان و مضطرب و همواره بین خوف رجاء باشد زیرا نمی داند روزه اش قبول شده یا نه و این حالت باید بعد از هر عبادتی به انسان دست دهد. (نه مغرور باشد و نه مایوس)

فلسفه و حکمت روزه

- ۱- قرآن می فرماید: رسیدن به تقوا هدف است.
- * یا ایها الذین آمنوا کتب علیکم الصیام کما کتب علی الذین من قبلیکم لعلکم تتقون * بقره ۱۸۳
- ۲- علی (ع) فرض الله الصیام ابتلاءً لإخلاص الخلق. خداوند روزه را واجب کرد برای آرزودن اخلاص مردم حکمت ۲۵۲/
- ۳- علی (ع) لكل شیء زکات و زکات البدن الصیام. برای هر چیزی زکاتی است و زکات بدن روزه است. حکمت ۱۳۱/
- ۴- رسول خدا (ص) صوموا تمسحوا.
- روزه بگیرید تا صحت و سلامتی پیدا کنید. بحار ج ۱۶ ص ۲۵۵

۵- رسول خدا (ص) الصوم حنة المؤمن

- روزه سیر مومن از آتش جهنم است. بحار ج ۱۶ ص ۲۵۶
- ۶- امام صادق (ع) للصائم فرحتان: فرح عند افطاره و فرح عند لقاء ربه. برای روزه دار دو شادی است: یکی هنگام افطارش و یکی هنگام ملاقات پروردگارش. وسائل ج ۲ ص ۲۹۰
  - ۷- موجب اجابت دعاست: علی (ع) إن للصائم عند افطاره ذقوة لا ترد. بدرستیکه برای روزه دار در هنگام افطارش دعایی است که رد نمی شود. بحار ج ۱۶ ص ۳۶۰
  - ۸- مساوی شدن غنی و فقیر: امام صادق (ع) إنما لرض الصیام لیستوی به الفنی و الفقیر ... المراقبات لومضان ص ۵۶
  - ۹- موجب آموزش الهی است: رسول خدا (ص) من صام يوماً تطوعاً ابتغاء نواب الله و حبت له الحظیر کسی که با میل و رغبت برای کسب نواب الهی روزه بگیرد مورد آموزش قرار می گیرد. بحار ج ۱۶ ص ۲۱۷
  - ۱۰- چشیدن درد گرسنگی و تشنگی و یاد کردن گرسنگی و تشنگی قیامت: امام رضا (ع) فإن قال: فلم أروا بالصوم! قيل: لکی یقرلوا آثم الجوع و القطن یتشدنوا علی قمر الأخر... اگر گفته شود برای چه امر به روزه شده ایم! گفته می شود: برای اینکه بدانند درد گرسنگی و تشنگی را و بی به فقر آخرت بپردازند.
  - ۱۱- رسیدن به حکمت و معرفت و یقین: رسول خدا (ص) در حدیث معراج: الصوم یورث الحکمة و الحکمة نورث المعرفة و المعرفة نورث البقین فإذا استبین القید لا یالی کیف أصبح، بفسر أم یبشر.
- خدا یا میراث روزه چیست؟ فرمود: روزه باعث حکمت و حکمت باعث معرفت، و معرفت باعث یقین میشود و هنگامیکه بنده به یقین رسید باکی ندارد چگونه صبح کرده است به سختی یا آسانی؟